

RIJEČ UREDNIŠTVA

ZAPOŠLJAVANJE U ŠUMARSTVU

Prateći aktualna događanja u državnim poduzećima, posebice glede izjava o višku zaposlenika i otpuštanjima, ili kako se to danas uvriježilo govoriti o zbrinjavanju, vidimo da se i u šumarstvu računa s oko 2000 zaposlenih koje treba "zbrinuti". Interesantno je to zbrinjavanje koje se u svim državnim poduzećima kreće od umirovljenja, prijevremenog umirovljenja ili otpremnina, tako da čovjek pomisli kako glavni cilj Vlade nije smanjiti nezaposlenost, nego postići omjer zaposlenih i umirovljenih 1:1, iako se stalno spominje nepovoljan omjer, kojega smo usput rečeno "napumpali" s onima koji mirovinu nisu zaslužili radom, barem ne iz sredstava mirovinskog fonda. Za otpremnine bi bilo novaca, a za poticanje i organiziranje novoga posla za taj višak zaposlenih nema. Pravo pitanje je da li je rukovodstvo nezainteresirano ili nesposobno naći rješenje ili pak postoji neki treći nama neznani razlog. Kada je pak riječ o višku zaposlenih u šumarstvu, naravno da govorimo o stanju u Hrvatskim šumama d.o.o., jer njima je povjereno gospodarenje na gotovo 80 % šumske površine Hrvatske na kojoj se odvija gotovo sva proizvodnja.

Uz pozitivno poslovanje, prije Domovinskog rata bilo je oko 16 000 zaposlenih u šumarstvu, sada 8 500, a nastavno bi ih trebalo biti 6 000. Zanimljivo bi bilo vidjeti izračun stvarno potrebnog broja zaposlenika. U više navrata ukazivali smo na potrebu analize sadašnjega stanja, ponajprije temeljeći je na poslovima koje je nužno obavljati da bi se održalo načelo potrajnog gospodarenja, a potom odrediti optimalan broj i stručnu kvalificiranost izvršitelja potrebnih za obavljanje zadanih poslova. Zapravo bi vlasnik (Država) putem resornoga ministarstva trebao na temelju barem srednjoročne strategije šumarstva propisati i strogo kontrolirati izvršenje poslova, pa i utvrditi da li je poduzeće kojemu je povjereno gospodarenje u stanju obaviti sve tražene poslove, ili će ono težeći za iskazivanjem profita primjerice izostaviti ili ovlaš obaviti za šumu neophodne radove, stalno ih odgađajući za "bolja vremena", ne razmišljajući o dugoročnim negativnim posljedicama. Osim toga, sukladno s općom strategijom gospodarstva, vlasnik bi trebao inzistirati na sveobuhvatnom, racionalnom i stručno prihvatljivom korištenju proizvoda šume. Tada bi se na drugi način razmišljalo o racionalnom, na tržišnoj osnovi zasnovanom korištenju klasičnih šumskih proizvoda, biomase i napo-

sljetku općekorisnih vrijednosti šume kao obnovljivog prirodnog resursa. Šume jesu obnovljiv prirodni resurs, no i one mogu na određenim površinama postati neobnovljive, primjerice ako nakon požara ne obnovimo šumu, doći će do erozije i nestat će šumsko tlo na kojemu je do tada rasla šuma. Isto vrijedi i za šume, gdje zbog intezivnih irigacija dolazi do pada podzemne vode i sušenja šuma.

Svakako, trebalo bi analizirati što se to promijenilo u šumarstvu da je broj zaposlenih pao na ispod 40 % predratnog broja? Tehnologije rada? Možda, ali ne drastično, jer i tada se radilo s motornom pilom, izvlačili i izvozili iz šume sortimenti traktorima, žičarama i forvarderima. Promjene su najčešće nastale u smislu povećanja sigurnosti i zaštite na radu, što ne implicira manji broj izvršitelja. No, kada bi i bilo većih promjena, to bi se ponajprije odnosilo na uvjetno rečeno fizičke radnike. Ali što je s inženjerima i tehničarima? Već unatrag nekoliko godina nema zapošljavanja inženjera na neodređeno vrijeme, nego na određeno i to na kojekakve ugovore, a upravo ovih dana odlukom Vlade svi oni ostaju bez posla. Ako se sjećamo, prirodni odljev šumarskog visokoškolskog kadra u mirovinu kretao se oko 40 godišnje, a to je u prosjeku bio i broj novo diplomiranih inženjera. Kada je pak riječ o šumarskim tehničarima, logično bi bilo da oni imaju sve više mjesta u danas sofisticiranim, a u prošlosti klasično fizičkim poslovima.

U uvodnicima Šumarskoga lista, našega znanstveno stručnog i staleškog glasila, želimo poticati struku na razmišljanje i zauzimanje stavova glede aktualnih događanja, ali i tražiti saznanja što se trenutno događa. Naime, osim što smo "izgubili" šumarstvo u nazivu resornoga ministarstva, izgleda da smo tamo, pa i u Državi, "zadnja rupa na svirali". Što se pak događa u Hrvatskim šumama d.o.o. također nije znano, čak ni zaposlenicima, a kamoli šumarskoj struci izvan toga sustava. Da li je uvijek tako bilo, ili se na razini struke demokratski, pa i u nedemokratsko vrijeme raspravljalo o značajnim promjenama u šumarstvu? Da li imamo pravo znati što se to događa i u Ministarstvu i Hrvatskim šumama d.o.o.? Da, jer svaki vlasnik mora znati što mu se događa s vlasništvom, a vlasnik šume kao općega dobra smo svi mi, a samo formalno Država, osim ako neki kojima je samo povjereno gospodarenje našim vlasništvom misle "Država to sam ja".

Uredništvo